

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

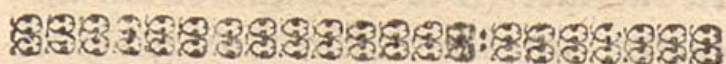
Incarnatio Mystica Sive Christiformitas

Roger, Nicolaus

[Erscheinungsort nicht ermittelt], Anno MDCLXXXIV.

Pars Quarta. Praxes & industriae ad alendam Christiformitatem.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37940

INCARNATIONIS MYSTICÆ

P A R S Q U A R T A.

PRAXES ET INDVSTRIÆ
ad alendam Christiformitatem.

C A P U T I.

Praxes & usus hujus opusculi.

CHRIſTUS formatus in nobis alendus est, ac sustentandus ut vivat. Alitur autem lacte, ac solidiore cibo. Lac meditatione, lectione, oratione, affectibus, desideriis, propositis, ac similibus continetur in pectoris abdito manens, ex eoque facile velut ex ubere, nec sine gratiæ influxu manans: Cibus verò solidior, est imitatio virtutum Christi ex affectu profiliens in effectum: tanto sanè operosior, quanto operosius solidus cibus quam lac
ela-

elaboratur, quantoq; difficilius exequimur quàm volumus, proponimus aut dicimus. Ac penum quidem lactis in promptu habebis, si primam & secundam hujus opusculi partem sapiùs meditando, legendoq; tractes, solidũ verò cibum promes ex tertia parte. Dabis ergo, si me audis ô Christiformitatis zelator ardentissime, mediã quotidie horam, utiq; quartam horæ partem, meditationi, cujus argumentum, si aliundè accersere voles uberius, invenies in hoc opusculo non solum ad mensem, sed etiam ferè ad annum, si singula de Christi amabilitate capita discutias: deindè quæ de capitalib⁹ ejus virtutibus, ac moribus similiter accuratâ cogitatione pertractes: nec deerunt affectus varii, quibus meditatione inflammes, si semina jacta sparsim legendo hoc opusculum colligas. Præsto etiam erit in postremo tertiæ partis capite, unde ad sacrum Sacerdos, aut ad communionem laicus sese

ex-

excitet, imò etiam unde meditationis puncta decerpat, quoties de divinissimo Sacramento contemplari volet, nisi copiosius promptuarium habuerit ad manum. Ad hæc poterit nullo negotio contexi sacra hebdomas Litaniarum ex titulis, figuris, nominibus, & elogiis Christi, quæ in 2. parte referuntur, ac sua cuique diei series tributa recitari præmissis de more *Kyrie eleyson*, &c. in hunc ferè modum.

IESV principium & finis,

IESV caput Ecclesie,

IESV sacerdos in aeternum.

Miser. n.

Deniq; singulis mensibus ac temporibus sua poterit accommodari praxis virtutis hoc ferè modo. Mense Decēbri, ac tempore Adventus praxis solitudinis arctioris ac silentii, ad imitationem Verbi infantis in utero. Ac prima quidem Adventus hebdomada excitanda erit juxta cap. 1. partis 1. Æstimatione Christi quanta poterit maxima. 2. Desiderium. 3. Confessio indigni-

nitatis. 4. Petitio. Mense Januario par-
vitas eligenda seu humilitas. Februa-
rio, Simplicitas. Martio, Puritas. Apri-
li seu tempore Quadragesimæ Patien-
tia. Majo, Oratio à Paschate ferè ad
Ascensionem. Junio circa festum S.
Sacramenti, Charitas fraterna. Julio,
Dilectio inimicorum. Augusto, Puri-
tas. Septembri, Obedientia. Octobri,
Mortificatio, quæ morienti Christo
nos conformat. Novembri, Mansue-
tudo. Porrò vehementer proderit se-
mel unoquoq; mense morienti Chri-
sto conformari prævertendo cogita-
tione per simulachrum mortis nostræ
diem, sicut penultimo capite 3. partis
suggestum est. Atque hunc ordinem
& praxim qui servarit, is dies vivet,
menses & annos Christiformes, sen-
tietq; brevi Christum in se formatum
crescere & confortari in virum per-
fectum, in mensuram ætatis ple-
nitudinis Christi.

CA-

Miscellanea praxes & industria ad affectus Christiformes.

§. I.

ECce tibi epulum dapsile , unde praxes varias & lectissimas quæ palato tuo sapient , arbitrato tuo feligas, ac degustes. Copiã moderatè alternante usu, nec sine delectu utentibus valebit ad varietatem , ne similitudo saturet, sed potius ipsa diversitas spiritualem gustum proritet. Nec deerunt quasi sua tragemata : sic enim appello exquisitos quosdam sensus, & praxes, quæ plus fragrare videntur suavitate quadam delicatæ devotionis , quàm fragrare vigore solidæ ac robustæ charitatis , quæque contemplando addictos, & maximè devotum foemineum sexum occupare solent magis quam viros agendi sollicitudine distentos. Talia ferè sunt pacta contenta de quibus infra, ac nonnulla capite sequenti referenda, quæ profectò
ut

ut contemnenda non sunt, quasi mentis otiosa negotiatio, imo verò magni facienda utpote flagrantissimi amoris indicia & incentiva : tamen haud tanti æstimanda sunt, ut affectus meri ipsis effectibus æquiparentur, id quod fortè cuiquam venerit in mentem, quia revelatum legerit alicui Sanctæ tantum se promeritam fuisse solo affectu, quantum si rem effecisset: Ut enim non inficiet usque adeo provehi affectum, & intentionem posse apud Deum non tam actus, quàm intentionis æstimatorem; ægrè tamen crediderim id sæpe fieri, cum exequutio difficultates superare habeat, quibus intentio & affectus ex periculi distantia audentior omninò non sufficeret. Et verò gratia cooperans necessaria ad perficiendum opus valentior est, quàm operans seu excitans, quæ ad desiderandum, petendum, volendum, ac proponendum dumtaxat conceditur. Tunc si dixeris verbo cordis ac
si pla-

426 . CHRISTIFORMITAS,
si placet oris. Mi Jesu amare te deside-
ro, quantum Angeli omnes ac Beati:
quantum beata Virgo &c. continuò
potes æquiponderare merito hunc af-
fectum tuum amoris Angelorum om-
nium &c. ? Næ parum sanus sis, si tibi
ea præsumptione adblandiaris. Hæc
præmonere monuit me talium affe-
ctuum immodica apud quosdam ja-
ctatio, adæquè ac vilipensio apud
alios, ne pretium sanctissimæ mercis
in spiritali commercio, aut crescat
nimis, aut vilescat.

§. 2.

Henicus Suso die Circumcisionis
celebrabat festo carmine sanctis-
simum Jesu nomen, ac pro Xenis of-
fererat Christo. Contigit autem of-
ferenti, ut Christus pro strenis ei no-
men mutaret, Amandum vocans.

S. Edmundus didicit ab ipso Jesu
sanctissimum nomen hoc inscribere
fronti quotidie ante somnum.

Alexander Lusagius nobilis Bri-
xiensis

xiensis quotidie mane surgens ac vespere decumbens, signabat frontem dicens: Jesus crucifixus sit in cogitationibus meis: deinde os signans dicebat: Jesus crucifixus sit in verbis meis, postremo cor signabat dicens: Jesus crucifixus sit in operibus meis. Idem aluit domi pauperem quasi Christum, eique ut famulus hero serviit.

V. servus Dei Episcopus Genevensis, identidem pronuntiabat ac scribebat vernaculè *Vive Iesus*. Idem nomen Polonis est bellica invocatio: esto & tibi contra dæmōnes, & in tentationum vel quovis alio discrimine.

Petrus Faber primogenitus Patriarchæ nostri S. Ignatii, vir solertissimæ devotionis decies præmittere solebat singulis horis canonicis, nomina sacrosancta JESU & MARIE totidem ad fines diversos. Idem consulenti de modo meditandi & super mediis ad salutem author fuit, ut sæpius hæc paucula mente versaret. Christus est pauper, ego divitias quero, Jesus

esurit , ego satur esse volo. Jesus in cruce nudus , ego mollibus vestiri amo. Jesus tristis in laboribus , & in tormentis, ego hilaris & in delitiis.

S. Franciscus Xaverius singulis mensibus Christi vitam ac mortem meditando percurrebat. De eodem audi Paulum à Valle sic ex India scribentem in Lusitaniam. Utinam explicare vobis aliquis posset beatitatem, quâ tum delibuta est anima mea cum amplexus sum P. Franciscum. Verùm ego quid aliud dicam ignoro, nisi frigidis admodum verbis , verè, verè, verè servus Dei est iste, & numquam inveni similem illi. Sanè fratres non colloquio tantum , sed ore & conspectu ipso implet homines Deo serviendi desiderio tam suavi & odorifero, ut inenarrabile sit. Ejus os benedictione plenum est, nihil aliud nisi assiduè personat: *Laudetur Iesus Christus*, voce tam pia , ut colloquentibus sensum eundem insinuet. P. Petrus
Cani-

Canisius frequentabat similiter illud :
Laudetur Dominus Iesus.

S. Ignatius Societatem cuius Fundator fuit, non suo, sed Jesu nomine appellari voluit, Jesu amantissimus, quo in eam admissi assiduo, tanquam monitore excitentur illo nomine ut meminerint, cui se probare duci debeant, atque in omnibus laborent, sicut boni milites Christi Jesu. Idem Hierosolymam petiit ac redire eodem vovit cum primoribus sociis, nil nisi Jesum spirantibus. Idem frequentabat hanc orationem: Anima Christi, **Ecce. B. Coleta & S. Liduvina obibant** mente sacra loca hierosolymitana: potes tu cum illis obire stationes, tibi etiam in cubiculo præfixas, quasi hierosolymis esses aut olivetum viseres, aut Bethlehemiticum præsepium.

S. Thomas Aquinas qui seipsum superavit, scribens de Christo frequens habebat in ore maximè ad fiduciam magnam excitandam: *Verbum caro factum est.* Ga-

Gaspar Bonus Minimus ducenties
quotidie recitabat hanc orationem:
Adoramus te, quoniam tu solus
sanctus, tu solus Dominus, tu solus al-
tissimus Jesu Christe.

Jacoponus ingemiscens ob Christi
contemptum exclamabat interdum:
Amor non amatur.

B. Magdalena de Pazzi, gestans
manu crucifixum exclamabat? O
amor! ô amor! ô amor numquam de-
sistam vacare te amorem nostrum,
spem nostram, nostrum totum. Solita
cogitare de mysterio Incarnationis
vidit S. Augustinum inscribentem
cordi suo verba hæc: *Verbum aureis,
caro factum est, sanguineis litteris.*

Agnes Ordinis Minorum centies
quotidie recogitabat hæc verba: *Amor
meus crucifixus est.*

S. Francisco verè Christiformi fa-
miliaris hæc erat oratio: *Absorbeat ô
bone Iesu mentem meam ignita & melli-
fluavis amoris tui, ut amore amoris tui
moriar,*

*moriar, qui amore amoris mei dignatus es
mori.* Mira ejusdem fuit erga nomen
Jesu reverentia. Agnum aluit ipse,
ejusque imitator S. Franciscus de Pau-
la, ut typus Christi esset præ oculis.
Idem Christo nato mirifice addictus.
Idem hymnum de sole cum Christo
comparato composuerat, eumque mi-
rificum.

Recitare Rosarium Camaldulense
totidem globulis constans, quot Chri-
stus vixit annos, ad singulos oratio-
nem dominicam pronuntiando, men-
te versatis præcipuis Christi vitæ my-
steriis.

Recitare Rosarium amoris Jesu
contextum ex tribus decadibus. Et ad
grandiores quidem globulos loco
orationis Dominicæ audiat anima Je-
sum interrogantem, se sicut olim Pe-
trum interrogavit, *Amas me plus his,*
tum per singulos exiliores globulos
respondeat affectu, quanto poterit
maximo, etiam Domine diligo te

S

plus

plus terra, v.g. ad primum globulum, ad secundum plus cœlo, ad tertium plus amicis, &c. & ita gradatim ea quę charissima sunt postponendo, colloqui cum Christo, sicut cum amico. Ita Raymundus Lullus in dialogo amantis, & amati sua exprimit colloquia amatoria, sed maximè sponsa in Cantico Canticorum.

§. 3.

PLurimum valent raptim evibratæ ex intimis præcordiis oratiunculæ, quas jaculatorias vocant: habes in hoc opusculo sparsas plurima, quas tute colliges; hanc tibi familiarem velim ex ipsius Christi ore, eoque pretiosorem: *Pater clarifica filium tuum.*

Valent & plurimum actus omnigeni amoris, profero nonnullos ad exemplum.

Amor protestans. Diligo te Domine Jesu ex toto corde, ex tota anima, ex tota mente, ex omnibus viribus meis.

En

Enamote Domine , & si parum est,
amem validius.

Amor eligens. Eligo te Jesu amabi-
lissime in æternum amoris mei obje-
ctum.

Amor complacentia. O Jesu dilecte
votorum meorum , gaudeo te gloria
& honore coronatum Dei esse filium
unigenitum , plenum gratiæ & veri-
tatis. Deus cordis mei , gratulor tibi
ob infinitas illas, tum divinæ , tum hu-
manæ naturæ perfectiones. Ex sigil-
latim enumerari poterunt.

Amor benevolentia. Omnis spiritus
laudet Dominum Jesum. Omnes san-
cti benedicant tibi.

Amor desiderans. Domine Jesu, quid
mihi est in cælo, & à te quid volui su-
per terram? &c. Veni Domine Jesu,
veni, Amen. Ostende Domine miseri-
cordiam tuam , & salutare tuum da
nobis. v. c. 2. 1. part. &c. 2. part.

Amor conformitatis & unionis. Do-
mine , quid me vis facere ? Non

S 2

sicut

sicut ego volo , sed sicut tu.

Amor pœnitens. O amantissime Jesu, peccavi in cœlum & coram te , non sum dignus vocari frater tuus. O amor , ô amor , aiebat S. Theresia, numquam posthac , numquam posthac. Ante mihi contingat mori, quam tibi displicere.

Amor compatiens. Quis mihi det Domine Jesu, ut moriar pro te, Ego sum qui feci, ego inique egi.

Amor aspirans. Defecit in salutare tuum anima mea, & in verbum tuum supersperavi, &c. Desidero te millies, mi Jesu, quando venies ?

Amor appetians. Quis nos separabit à charitate Christi ? tribulatio ? an angustia ? an fames ? Certus sum quia neque mors , neque vita poterunt, &c.

Amor zelans. Tabescere me fecit zelus meus, quia obliti verba tua inimici mei.

§. 4.

DEnique pia sunt pacta illa cum Christo, quæ ingeniosa excogitavit devotio. Ea sunt hujusmodi. Tecum ita conventum cupio Domine Jesu, ut quoties dixerō voce, vel nutu, vel mente sola *Adoro te Christe*, significatum à me intelligas desiderium adorandi te, quantum te adorant millia ministrantium tibi Angelorum & Sanctorum, quoties te adoravit Simeon Stylites aliique omnes militantis ac triumphantis Ecclesiæ verè adoratores tui, quantumque pertotam æternitatem adorabunt. Item quoties dixerō, quàm admirabilis es bone Jesu! volo intendoque cum Angelis ac Beatis suspicere infinitam majestatem tuam, bonitatem, sapientiam, omnipotentiam, &c. & quantum illi admirari possunt in æternum. Similiter dictū puta de cæteris actibus & affectibus quos indico, tu eos facile intelliges ac promes latius. *Æstimo,*

§ 3

Ago

Ago gratias, Benedico, Commendo, Credo, Desidero, Doleo, Dono, Fido, Gaudeo, Glorifico, Gratulor, Humilior, Imitor, Languedo, Laudo, Magnifico, Misereor, Obsecro, Offero, Peto, Queror, Resigno, Spero, Unio, Zelor. Cæterùm nutus, quibus exprimi possunt tales affectus, sunt huiusmodi, aspirare, tollere sursum, aut in cœlum oculos, jungere suppliciter manus, osculari terram, elevare manus, genu flectere, inclinare caput, decussare brachia ad pectus, imponere dexteram cordi, tundere pectus (id quod si perfunctoriè fiat, Augustinus sæpe ait, non aliud esse quàm peccata sua pavimentare, hoc est obdurare cor) signum crucis imponere cordi, vel fronti, aut manui, spectare imaginem, vel osculari, vel tangere, &c.

Atque hæc de affectibus, universè erga Christum hæctenus.

CAPUT III.

*Præxes & Industria ad affectus erga
Christum in festis ejus, in cruce
& Eucharistia.*

§. I.

MYSTERIA præcipua vitæ Christi festo ritu celebrat Ecclesia, quæ spiritu ejusdem animatus celebrare debet Christiformis. Ea verò sunt Christi nati, circumcisi, adorati à Magis, inde præsentati, jejunantis, triumphantis in Hierusalem, Eucharistiam instituentis, passi, resurgentis, ascendentis, in Augustissimo Sacramento manentis. Tu sequere Matrem Ecclesiam, sponsam Christi, ejusque affectus indue. Vide quanto apparatu per adventum prævertat nascentem : per quadragesimale jejunium patientem ac resurgentem : per supplicationes ac rogationes ascendentem : per octiduum magnifico cultu celeberrimum in Eucharistia residentem. *Quanto magis affectus gau-*

S 4

dij,

dij, tristitiæ, & alios mysterijs ipsis, quæ recolit accommodet, ut regisset per sacrum octiduum reliquias cogitationis quæ festum egerunt. Tu itaque eodem actus spiritu Dei saltem triduum apparatus ad festum dato, sollicitudine singulari obeundo omnia spiritualia exercitia, curando tum maximè cordis munditiem, visitationes & colloquia minus necessaria omittendo, quò cœlesti visitationi animum adornes, frequentando aspirationes super mysterio festi, varijsque virtutum actibus velut tapetibus sternendo pectus, & jam inde, quid potissimum petat, cogitatione designando, ad confessionis item & communionis Sacramenta te accingendo, mortificationis denique aliquid exterioris præmittendo.

Ipso autem festo die meditatio circa mysterium ipsum, totaque diurna occupatio mentis versetur. Juvat consecrare cubiculum ipsum mysterio
ce-

celebrato, quasi inter ipsos domesticos parietes perageretur, & à Christo peragente illud benedictionem in egressu ingressuque petere. Denique affectus præcedenti capite recensitos cum pactis conventis ad eundem dirigere. Porro per octavas ne mysterij memoria excidat, sed suppar ipsi festo in mentis sacrario agitanda est celebritas.

Atque hæc universè dicta singulis festis congruunt: possunt & singulis aptari praxes suæ; sed ne nimius in istis sim, quasi nihil solertiæ amoris relictum velim, mitto quæ erga Christum natum, circumcisum, &c. suggerri possunt innumera. Tantùm profero industrias Anonymi sanè devotissimi ad colendum JESUM crucifixum, cujus unius praxis instar sit ac idea omnium.

Praxis Anonymi erga Crucifixum.

I. **C**rucifixum in effigie singulis mensibus stato die adorabat humiliter nudipes, ac Sacramentum fidei renovans, omnia ei se debere velut mancipium profitebatur: tum petita copia osculandi pedes, eos pie mancipij animo exosculabatur.

II. Diebus Veneris ad orationem crucis, ut fit in Parasceve, ab domesticis suis omnibus ipse præiens exemplo, peragi curabat.

III. Tentatus confugiebat illicò ad Crucifixum, re quidem ipsâ, si domi erat: cogitatione verò, si foris.

IV. Egrediens è cubiculo, adorabat & osculabatur Crucifixum, commendatumque spiritum suum in aliqua ejus plaga recondebat, atque eò velut in nidulum se cogitatione recipiebat, si fortè in conversatione vana colloquia miscerentur.

V. Urgente tentationis vi, si fortè
li₂

liceret, in cubiculum corripiebat se, continuòque arrepto Crucifixo signabat illo se, & in passas ejus ulnas velut exterritus infans in matris gremium, aut milvo irruente pullus sub alas gallinæ se projiciebat, ibique absconditus, cruce velut cornu altaris prehensio, tutus provocabat in aciem hostes illo quasi classico: *Quis nos separabit à charitate Christi?* &c. interdum vibrans Crucifixum fugabat Dæmones hoc carmine sacro: *Ecce crucem Domini, fugite partes adverse*; aut ad ipsum Crucifixum conversus: *Per signum Crucis, ajebat, ab inimicis nostris libera nos Deus noster*; aut etiam seipsum animans dicebat: *In hoc signo vinces.* Denique virtutem Christi patientis oppositam tentationi revocans in mentem, extimulabat se ad imitandum, vel si defecisset, improperabat sibi his verbis: *eximium te scilicet Dei tui imitatore!*

VI. Lapsus in culpam sistebat se

S 6

reum

reum ad tribunal crucis, & à Christo iudice sententiam audiens, id sibi pœnæ infligebat, ad quod condemnatum se inspirationis internæ susurro sentiebat. Si quâ autem vanitate abripi se siverat, subiciebat caput pedibus Crucifixi, atque ita ingemiscens contra se pronuntiabat: *Super aspidem & basiliscum ambulabis Domine, & concubabis leonem & draconem.* Nonnunquam nudipes, solo tectus indusio, recte in collum injectâ, restituebat honorem Deo ablatum, confitens ac detestans peccatum, quo tantæ majestati creaturam anteposuerat; idque eò prolixius agebat, quò peccatum erat gravius.

VII. Interdum confessionem aut peccatum maximè exosum in charta descriptum abjiciebat ad pedes Crucifixi, dicens: *Tu fidejussor meus, Domine, responde pro me ac solve: nam solvendo non sum, perij miser, nisi chirographum hoc sanguine tuo deleveris.*

Qui-

Quidam imposta tumulo, vel reli-
quijs Sanctorum peccata sua invenere
dispuncta, quidni ego plus ex te,
quam ex omnibus Sanctis sperem?

VIII. Petens gratia quidpiam à
Deo submittebat caput Crucifixi pe-
dibus velut ad rorem sanguineum ex-
cipiendum: admovebat item mem-
bra Crucifixi membris suis, oculos
oculis, os ori, manusque manibus hau-
sturus inde ut ex fonte ipso sanita-
tem.

IX. Consulebat in dubiis Crucifi-
xum, ut à SS. Bonaventura & Thoma
factum perhibent, ita compellans: *Lo-
quere Domine, quia audit servus tuus.*
Quid hinc opus facto, quid dicto? De-
nique cavebat ne quidpiam aggrede-
retur inconsulto magni consilij An-
gelo.

X. Si quid composuerat, offerebat
Crucifixo emendandum, totum ipsius
esse contestans, tu dictasti, tua est do-
ctrina, tu emenda, si quid meum, hoc

est mendum, tota in te gloria redundabit.

XI. Si frigidum pectus sentiebat, amplexus Crucifixum sic affabatur: *Si mihi relictus essem, nunquam recalescerem; at quoniam tu Domine IESU emissus è caelo ignis es, ac frater noster, arctius te complector, certus etiam mortui gelidum corpus excitare in me posse amoris flammam: tum pectori suo validè apprimens agebat: Emolli Domine duritiem cordis rebellis, imprime anima mea imaginem tui. Pone te ut signaculum super cor meum, ut signaculum super brachium meum.*

XII. Cùm devotionis sensus arefceret, sub cruce demittebat se hæc fatus: *Anima mea, Domine, sicut terra sine aqua tibi, tu nubes cruento imbri gravis animam meam beneficijs largius perfunde.*

XIII. Ad conversandum excitus, Crucifixum ori, oculis, auribus applicabat dicens: *Pone Domine ori meo custo-*

sto-

stodiam: sepi aures meas spinis tuis. Rever-
sus ex conversatione, si quid sensu a-
liquo deliquerat, hoc pœnitentiæ ir-
rogabat: Ori, ne Crucifixum oscula-
retur, oculis, ne eum aspicerent, lin-
guæ, ne quid ipsi, vel coram ipso lo-
queretur ad certum spatium: quod
quidem pœnitentiæ genus non vide-
batur ei leve.

XIV. Æger sedebat in oratorij
suppedaneo proximus Crucifixo, di-
cebatque cum Chananæa: *Etiam Do-*
mine, nam & catelli comedunt de micis,
quæ cadunt de mensa Dominorum suorum.
Cruce tibi mensa, in qua calicem bibisti,
quem dedit tibi Pater, & saturatus es op-
probrijs: modicum hoc quod patior inde est
velut mica de mensa tua, Auge, si lubet,
dolorem, sed auge & patientiam.

XV. Compassionis æstu aliquan-
do succensus petebat à Christo co-
piam lingendi plagas ejus, sicut canes
lingunt ulcera, Lazari derelicti: tum
verò quasi acceptâ potestate id agebat

re-

reverenter, immorans singulis vulneribus, & longum bibens amorem, subgebat mel de petra, oleumque de saxo durissimo.

XVI. Amatoria, quæ sacri amantes usurpant inter se, exercebat ipse cum Crucifixo: etiam scribebat ad eum literas, deferens illas ad ejus pedes, & quidem æger scribebat idem quod sorores Lazari: *Ecce quem amas, infirmatur*. Interdum animum cum eo velut cum amico relaxabat, sermones miscendo; aperiebat illi torum pectus, si quid ei negotium faceretur, si quo consilio indigeret, offerebat munuscula in actionem gratiarum, si quid feliciter gessisset.

XVII. Spineæ coronæ loco aliam ei de floribus texebat quotidie in hunc modum. Intentus ei in gratiam Crucifixi occasionibus mortificandi sensus corporis, & animi facultates: ferotino autem examine conscientie colligebat victorias sui, & in coronam

nam compositas offerebat Christo patienti, rogans ut positâ spineâ illam capiti imponeret. Quòd si nullam de se victoriam reportârat, pudore suffusus pœnitentiam exposcebat à Crucifixo, ut ei dicere liceret: *Christo confixus sum cruci.*

XVIII. Memor quibusdam Sanctis obversatum semper fuisse JESUM Crucifixum, ut in eis impleretur etiam illud Moyſis: *Erit vitatua pendens ante oculos tuos die ac nocte*, nitebatur eum in omnibus faciendis tolerandisve habere præsentem, uniendo quicquid ageret, patereturve similibus Crucifixi factis aut toleratis. Quin & ipse sibi formam moriendi Christi morti conformem condiderat.

XIX. In animum induxerat suafore Deo, ac vocante ad amorem Crucifixi, eductum se de sæculi nequamore velut lignum scabrum ac distortum. idque in imaginem Crucifixi per Christiformitatem configurandum,

dum, itaque sistebat se Domino tanquam stipitem informem, dicebatque: *Tunde Domine IESU, tunde; noli parcere, imaginem veteris Adæ destrue, tuamq; restitue.*

XX. Domi forisq; crucem si habebat obviam, colligebat sese, adorabat Crucifixum, & in manus ejus spiritum suum commendabat, ut eum Patri restituens adjungeret sibi per eum amorem, qui spiritum ipsius à corpore abjunxerat. Haftenus Anonymus, cujus nomen dignum scribi in libro vitæ.

§. 3.

CÆterum quia effigies Crucifixi nulla verior est, aut illustrior, quam sacrosancta Eucharistia, Christum in ea residentem licet invisibilem, Christiformis velut visibilem colat, praxesque suprâ relatas quoad potest, ad eum accommodatè transferat. Qui præsentem & habitantem in nobis IESUM, quem videt, eumque sui-

suimet Crucifixi memoriam non colit ac diligit unicè, quomodo quem non videt sedentem à dextris Dei venerabitur aut diliget? Accedat ergo ad eum frequenter sive communicando, sive sacrum audiendo, faciendove, nec spiritualem saltem ullo die communionem omittet, sive visitando in templo, sin reipsâ, quia fortè loci, vel temporis opportunitas deest, at certè cogitatione & affectu: in quo affectu summa totius devotionis posita est: si enim ardens eris, suggeret ipse, ut est ingeniosus amor, industrias & praxes, quibus hospitii tanto adornetur mens, nec patietur inquam nauseam quasi super cibo levissimo; sed novam semper esuriem ac sitim ciebit, adigetque ad crebras visitationes. Spectabit eum sub multiplici forma: ut Regem, judicem, fratrem, medicum, pastorem, Redemptorem, sponsum, &c. visitabit ut Christus ipse visitavit nos oriens
ex

450 CHRISTIFORMITAS,
ex alto. Ac Matrem quidem visita-
vit humanitate assumptâ, inde Joan-
nem sanctificans, post Bethleëmiti-
cum præsepe nascens, hinc templum
præsentatus, mox Ægyptum profu-
gus, Inde Nazareth subditus paren-
tibus. Quot prædicans visitavit infir-
mos & peccatores medicus? quot
patiens obiit stationes? etiam mor-
tuus visitavit inferos consolator, ac
liberator, &c. Sic visitantis Christi
affectus inspiciet, ac visitati induet, si-
ne tædio & maximo cum fructu visi-
tationes hujusmodi sacras frequenta-
bit.

C A P U T IV.

*Præxes & industria ad vitam & mores
Christiformes.*

CUM præcipuæ partes Christifor-
mitatis in imitando, operando-
que consistant, erunt ad hoc referen-
dæ præxes hætenus recensitæ, quibus
velut remotis si propiores, quas sub-
jun-

jungo, accesserint, non parum adju-
menti accipiet Christiformitas ad i-
mitationem.

1. Manè ubi surrexeris, JESUM ad-
ora, Deum & hominem firmiter cre-
dens; inde agnosce illum, ut Regem,
Salvatorem tuum, ac principium bo-
norum omnium, simulque in abyssum
nihili tui te abde coram tanta maje-
state. Mox projice te in sinum Cha-
ritatis ipsius, Providentiæ ac Poten-
tiæ, teque permitte totum ejus arbi-
trio regendum, sicut membrum capi-
ti, sicut instrumentum artificis, sicut
humanitas Christi ipsius se totam
permisit Verbo, nihil nisi voluntatem
ejus spirans. Sic vacua mente ac libe-
ra, omnique jure tui translato ad
Christum, expeditissimus eris ad om-
nem ejus tanquam capitis tui nutum
ac directionem. Denique spiritum
suum à Christo pete, quo animatus nil
cogites, nil dicas, nil agas, nisi ex sen-
su

su

su motuque capitis tui , hoc est ex gratiâ , non ex naturæ vitio ac ductu.

II. Affuesce præsentem intueri Christum , sive quasi contemplantem nos de cœlo , sive quasi cum hominibus adhuc conversantem , (dumne vim imaginationi inferas) sive denique , ut in Eucharistia residentem , & ex ea nos per radios seu catenam auream gratiarum ad se pertrahentem ; tum eundem velut normam operationis mox exercendæ tibi propone , ut quod hic & nunc in similibus circumstantiis acturum JESUM dictabit animus , hoc agas ipse. Sic B. Franciscus Borgia faciendum monet Opusc. 2. in speculo operum Christi. *Cùm evigilas , inquit , memineris , qua charitate Christus primò conceptus instanti Deum , totumque mundum , ac te nominatim dilexerit , Patrique obtulerit se ad mortem tua causa : atque nunc Domini fervorem alacritatem*

temque imitare. Cùm templum adis, cogita IESVM in templo oblatum, vel ad illud euntem. Orans recordare Christi pernoctantis in oratione, vel in horto orantis. Cùm interes sacro vel sacrificas, vide sacrificantem IESVM in cœna, in cruce. Similiter in actibus internis, in conversatione, in tolerandis adversis, invenies, quod imitare in Christo operante interius, conversante, patiente: ut late 3. part. declaratum est, tu itaque speculum hoc justitiæ intuens ei te conformare stude. Præterea adijunge actiones tuas actionibus Christi, tum ut agenda dirigat: tum ut acta meritorum suorum applicatione corrigat, juvans ad gratiarum actionem, si quid rectè gestum, ad veniam petendam si quid malè. Sic Ecclesia proponit hanc precatiunculam ante recitationem horarum Canonicarum. Domine IESV Christe, ego pro tuo honore te laudare, tibi que purè servire desidero, in unione illius perfectissimæ attentionis, qua

ta

tu Patrem orasti & laudasti in terris, adjuva me tua gratia, quia sine te nil possum. Item post recitatas horas: Bone IESU, propitius esto mihi indignissimo peccatori, ego tepidum & distractum servitium meum commendo mellifluo cordi tuo emendandum atque perficiendum; responde queso, satisfac & supple pro me plenissime. Amen.

III. Attende diligenter ubique ac semper, quoad poteris, quid loquatur in te Dominus JESUS, quid velit, quid inspiret, ad quid invitet: Leva oculos tuos ad ipsum, ut fornicationem iudices (cum citato alibi Abbate Moyse) vel momentaneum à Christi velut exemplaris & speculi, capitisque te dirigentis contemplatione discessum.

IV. Operare quasi unus idemque esses cum Christo, tum anima, tum corpore: & sicut in Christo natura humana ac divina in unam personam
con-

conveniunt, ita ut actiones utriusque licet diversæ uni eidemque supposito tribuantur. Sic actiones motusque omnes corporis, & animæ tuæ sint huiusmodi, ut à Christo velut principio sint, in ipsius corde, ac visceribus, ac per ipsum, & ad ipsum fiant. Denique ut vivas non tu, sed vivat in te, loquatur, agat, cogitet Christus. Id assequeris, si assuesces spectare carnem tuam velut carnem Christi, & animam velut animam Christi, ita ut videas quasi oculis Christi, audias ejus auribus, patientiam, humilitatem ac cæteras virtutes exerceas ejus patientia, humilitate, ac cæteris ejusdem virtutibus.

V. Agnosce non modò in te, sed etiam in aliis omnibus Christum, sicut in 3, part. c. 8. faciendum diximus, atque hanc praxim oratione & frequentatione actuum, sic tibi familiarem reddere stude, ut quoties proximum

T

vides

vides vel audis, toties Christi memineris, si honorem exhibes, si charitatem, si alloqueris, si quid aliud facis, id Christo exhiberi, fierique putēs. Pie Thomas à Kempis in hortulo Rosar. c. 17. *Qui fratri indigenti subvenit, IESVM per manum ne labatur, retinet: qui fratri contristato solatio sum verbum respondet, osculum amaro sum IESV oritur tribuit: qui alterius culpam plangit, & pro eo veniam petit, pedes IESV lavat & extergit: qui irascentem ad pacem reformat, lectulum floridum IESV in anima parat: Qui fratri in mensa meliora quam sibi apponit, pauperibusque tribuit, IESVM charitatis dapibus & mellis favo pascit: qui otiosa verba loqui prohibet, volucres abigit ne perdant sementem IESV: qui detractio- nem audire renuit, & loquentes inhonesta corripit, fures de domo Dei baculo ferit & fugat: qui mala alterius audit, & multum inde dolet & gemit, sacra IESV vulnera tangit & perungit, qui bona & proficua lo-*
qui-

quitur, & sancta exempla narrat, aures
Iesu suavi musica recreat, &c.

Infinitem sit industrias omnes in
hoc genere numerando persequi.
Porro hic valet illud: Dilige, & fac
quod vis.

Ad majorem Dei-hominis gloriam.

VIVAT JESUS, VIVAT,
VIVAT.

F I N I S.

Collegii Johis Jesu

Paderborna

(H)

1697.

APPRO.